

CŨ CHÓ

Tác Giả: TRÀM CÀ MAU

Thứ Tư:, 08 Tháng 2 Năm 2012 08:07

(Có mọt tíu thuyết mang tên “Cũ chó” của tác giả Trần Đức Lai, đăng hàng ngày trên nhật báo Trẻng Đen trước nhng năm 1975, mà tôi chưa đọc được thđc, chỉ nghe bàn tán xôn xao mọt thđi. Câu chuyện sau đây chỉng có liên hệ chi vđi chuyện dài đó.)

Không biết vì lý do nào, nó bđi sa thđi, và rđi vào nhà tôi. Nó là mọt con chó lođi nhđ bđng bđp chân. Hình dáng y hđt mọt con nai tý hơn có khuôn mọt con chđn. Hai mọt tròn, to, long lanh sáng nhđ hai viên bi chai đđt át. Hai tai vđnh lên cao, chân dài, thân hình thon nhđ cân nđng chđa đđc ba ký lô. Nói theo ông anh tôi, thì chđa đđ mọt tô rđa mđn.

Nó gia nhđp gia đình tôi mọt cách tình cđ, vì thđc sđ tôi cũng chđa có ý đđnh nuôi chó, mà chỉng tôi thì có vđ đđn và ngán loài chó mọt cách rõ ràng. Anh nđi lý do là cđ đđi chó không bao giđ đánh răng, mà cđ thích liđm tay, liđm mọt ngđđi khác, bao nhiêu là vi khuẩn, vi trùng có đđp xâm nhđp. Cđ thđ nghĩ, có mọt giai nhân lđng lđy nhđ tiên, mà cđ thđng chđa đánh răng, thì có anh chàng điên nào đđ can đđm dám ghé môi hôn chẳng? Hđn nđa, loài chó thđđng làm trung gian mang bđ chết, rđn, chđy, đđ lây lan qua cho ngđđi, rđt khó tránh. Nhđ thđ thì có thđ vô tình đem bđnh hođn đđn cho con ngđđi. Nhđng lý do chính, anh không nói ra, mà tôi biết rõ, là anh kđ thđ và có đđnh kiđn vđi loài chó. Bđi vđ, thđi anh mđi chín mđđi tuđi, đã chỉng kiđn cđnh cô bé bđy tuđi hàng xóm lên cđn đđi chó, gđm gđ và chđt thđm thđt. Cô bé nđy thđđng hay ôm đđp vuđt ve con chó nhà láng giđng. Mọt hôm chó phát bđnh đđi, thđ lđđi chđy chđm chđm ngoài đđđng, tấp hđt nhiđu ngđđi bđ hành. Lđ hđc trò nhđ đđi hđc vđ sđ hãi, rú lên, xô nhau chđy tán lođn. Bác cđnh sát phđi nđp đđn hai lđn, đđn gđn con chó khođng mọt thđđc, bđn hđn cđ hđn chđc phát đđn mđi trúng mọt viên, con chó quay mòng mòng và ngã lđn ra chđt. Cđ phđ cđđi vang vì phđc cái tài thiđn xđ cđa bác cđnh sát. Mọt bác cđnh sát đđ gay vì xđu hđ và leo lên xe đđp đđi mọt nđđc, chỉng nói năng gì. Ngoài ra, chỉng tôi cũng bđ chó cđn đôi lđn khi còn bé, nên có thành kiđn vđ chó là phđi.

Khi anh tôi đem con chó vđ, thì chỉng tôi cũng không phđn đđi, mà cũng chỉng tán thành. Lđn đđu tiên con chó gđp chỉng tôi, nó vđy đuôi chào mđng, anh chđ mđm cđđi nđa miđng rđi quay đđ, không thêm ban cho nó mọt cái vuđt ve, mọt tíng huyết sáo. Thđ mà sau mọt tuđn, tôi thđy chỉng tôi lđ mđ ôm vđ mọt bao thđc ăn cho chó, lođi ngon nhđt, đđt nhđt, và kèm thêm thđc ăn

C U CHÓ

Tác Giả: TRÀM CÀ MAU

Thứ Tư:, 08 Tháng 2 Năm 2012 08:07

trong h p .Tôi không biết làm sao mà con chó chinh phục được cảm tình của chúng tôi mau lẹ thế . Bởi không ai hiểu chúng bằng vậy , khi đã có thành kiến vậy cái gì, thì khó ai mà lay chuyển anh nữa . Ban đầu, chúng tôi gọi con chó là nó, rồi gọi là em nó, sau nữa, gọi là c u chó, thẳng thắn cho có . Tôi và anh tôi, thay cách xưng hô , hay, cũng kêu bằng danh từ c u chó . Tôi không quen biết, c u chó đã chinh phục mau lẹ cảm tình của cả ba người trong nhà . Phải công nhận c u có tài, vì ông anh tôi cũng không phải là loại người yếu lòng, dè lung lẹc, và thừng không ra chăm sóc ai, cũng không ra ai chăm sóc mình. Thế mà mỗi sáng, mỗi chiều, ông c n th n l y m y c c bò viên, gói vào giấy ni lông, bỏ vào lò hâm cho m, để lên cái đĩa sành nh , l m b ng ra cho c u x i C u chó n m dài trên t m th m chà chân mà thông th nhai và th ng th c v béo, ng t c a th t bò vò viên. Đôi m t c u long lanh t t át, để p h n c m t các cô thi u n đ ng thì. Nghe khi anh tôi n m trên ghế dài để sách, thì c u phóng lên, n m kê mõn trên chân anh. Cả hai đều im lặng, anh tôi thì chăm chú đọc, c u thì lim dim mắt, thỉnh thoảng nhúc nhích vành tai, thỉnh thoảng nghe tiếng huyên di u xa xôi nào đó trong không gian. Th ng th ng, khi thay c nh m cúng h nh phúc đó, chúng tôi c i mà trêu anh tôi: “C u chó s ng quá nh ! Có khi cô mong được kê cái để lên chân đó để lim dim mắt mà không được . Phải c ph n nào tiên để i cho c u th ?”. Người và chó, cả hai trông h nh phúc phát t ra ngoài m t .

Có những lúc c u chó đang ăn, vậy chúng ta lên, rồi bỏ ăn mà chạy ra hàng ng của . Tôi ngạc nhiên không biết tại sao, thì chỉ li n m y phút sau đó, thấy xe anh tôi về để ở trước cửa ng . Thì ra c u nh n được tiếng máy xe t r t xa, cách đến m y ngã t đ ng , biết anh tôi về, vậy bỏ ăn, chạy ra chào mừng. Cái hành động này, được chúng tôi khôi hài ví về chuyến các bác mình quân bên Tàu đi xa, đang ăn mà nghe có người hi n đ n, thì về nh th c ăn, chạy chân để ra mà tiếp đón .M i ngày, anh tôi ra về n ng i nh khói thu c lên trời cao, c u đ n bên c nh, c mình vào anh tôi, đuôi ve v y, hình nh c hai đang m m ng, đang vui về i t r i đ t, vui về i m t ngày bình an, thanh th n.

C u chó th ng ng trong m t cái chu ng nh , để t trong buồng anh tôi. Đã thành thói quen, mỗi đêm, khi anh tôi mở cửa buồng, thì c u biết đã đến giờ đi ngủ, phóng về i vào chu ng và n m yên lặng cho đến sáng. Khi anh tôi dậy, mở cửa thì c u về i vã phóng ra về n làm về sinh . Có khi đã vào trong chu ng mà c u chó kêu o o nho nh nh m n đòi hỏi chuyện gì đó, anh tôi ting h ng m t ting, c u im r , n m yên cho đến sáng .

M i khi anh tôi đi về khuya, thấy c u chó c đ ng m t nhìn ra ngoài cửa đ i, tôi nh t vào chu ng cho c u ng , c u ch n m yên ch ng năm phút, rồi nhè nh lén đi ra, ng i t r c c a, bu n r u ch đ i anh tôi. C u nh t đ nh không đi ngủ, n u anh tôi ch a v . Anh tôi về n là người rong ch i ngày tháng r ng, lang b t giang h , đ ai biết anh đêm nào ng đ u, ngày nào rong ch i mi n th o dã nào, th mà vì cái để ch c a c u chó, mỗi đêm phải ra về , về s m, không thì s c u để ch t i nghi p. Nh là s con m n lo, s ng i v hi n m n mỗi trông ch ng, anh phải về . Về cho c u chó đi ngủ . Anh tôi th ng m n c u chó, nh cha th ng con, chăm sóc ting b a ăn gi c ng . Chúng tôi trêu r ng, anh tôi là nghiêm đ ng c a c u chó. C u chó r t l

C U CHÓ

Tác Giả: TRÀM CÀ MAU

Thứ Tư, 08 Tháng 2 Năm 2012 08:07

phép, khi nào cũng đi sau l ng anh, không bao gi c u dám đi tr c m t anh. Ch ng tôi nói r ng , c u chó „v a kính, v a th ng“ ông anh tôi .

M i khi tôi đi làm v , c u chó ch m lên, ôm l y chân tôi, đuôi qu y lia l a và kêu ng ng trong c h ng. Không ph i c u n nh tôi, đ tôi cho ăn, c u vui m ng, t tình th ng, t cái lòng chân th t, c u không c u mong gì c . N u tôi cúi xu ng vu t lên l ng c u, thì c u n m dài ra, ch ng b n chân lên, nhõng nh o, nũng n u.

Ch ng tôi th ng hay cho c u ăn chút chút, khi thì c c x ng gà, khi thì tép bò khô, khi thì mi ng th c ăn th a trong t l nh. B i v y, m i khi th y ch ng tôi, thì c u chó thè l i ra, li m láp quanh m m lia l a, r i nh y c n lên, nh hân hoan sung s ng l m. Ch ng tôi nói r ng, ch c c u cũng ch ng có tình nghĩa gì đâu, ch hy v ng đ c ăn thoi, c nhìn cái l i c u li m láp lia l a thì rõ lòng đ c u. Th nh tho ng, ch ng tôi cũng b thì gi ng i vu t ve c u , nói chuy n tri t lý v i c u, nh nói cho m t ng i hi u bi t nghe. Tôi rình nghe mà c i.

Nhi u l n th y tôi t m cho c u chó, ch ng tôi nói l n: „Th m i bi t em th ng anh không b ng th ng c u chó. L y nhau m y ch c năm nay, mà có khi nào em t m cho anh đâu?“. L n tôi đ m c u chó đi chích ng a b nh, mua thu c cho c u u ng, anh tôi vu t ve c u mà nói : „C u m y h n ta r i đ y, m y ch c năm nay, ta đâu có chích choác gì , đâu có thu c phòng b nh ch ng b nh gì. C u m y ngon quá mà.“

C nhà không ai nói ra, nh ng ai cũng dành cho c u m t kho ng m áp trong tim. Ngay c vi c tình duyên c a c u, cũng đ c lo l ng l u ý đ c bi t. C u đ c mai m i cho m t nàng chó c a

C U CHÓ

Tác Giả: TRÀM CÀ MAU

Thứ Tư,, 08 Tháng 2 Năm 2012 08:07

ông bà M già thành phố k c n . Nàng chó n y, nh thon, lông tr ng nh bông, môi mũi h ng hào, m t tròn xoe, sáng đ p đ . Nàng chó n y xinh x n nh cô tiên, đ c ch c ng chi u nh m t ti u th đài các . V m t ngo i hình, thì c u chó nhà tôi, v i nàng chó n y nh đôi đũa l ch, nh th ng bán than mà đèo bông công chúa. Ông bà già M ch a th y dung nhan c u chó . Ch ng tôi s c u b nhà v chê, nên đ t k ho ch làm đ p cho c u, mua thu c nhu m tóc màu vàng và màu đen, đ nh tô cho đ m h n nh ng v t vàng và v t đen có s n trên thân c u, xóa nh ng v t lem lu c không rõ vàng, không rõ đen. Nh ng tôi và anh tôi ph n đ i . Tôi b o không mu n l a đ i ai b ng cách nhu m chó. Ch ng tôi h i t i sao đàn bà bôi xanh bôi đ đ c, nhu m tóc đ c, s a m t s a mũi, hút m , đ n ng c đ c, mà c u chó nhà mình không có quy n trang đ m m t chút cho ra v hào hoa h n ? N u nhà gái chê, l duyên c a c u, thì ngàn năm m t thu , c u đành ng m ngùi làm ki p trai già còn tân. Còn anh tôi thì vì „ th ng con mà thành mù quáng“, anh th y c u chó đ p l m, cho là m t loài hi m, vì có lông v n t ng v t đen vàng xen k , nh b da ông c p . B i th , mà c u chó còn có bí danh là Tiger (ông c p). Khi ông bà M già nh n đ em c u chó đ n làm r , thì ch ng tôi ti c cho c u, ch a đ c trau chu t l i cái dung nhan lem lu c, cho đ mang v b n hàn con nhà ru ng, con nhà núi . Tôi ch v i v ã đ em c u đ t m cho s ch s , đ đ c i v , mà c u s n c, b ch y tr n . T m xong, tôi s y khô lông , và bôi chút n c hoa thoang tho ng lên đ u c u.

Ch ng tôi n m nhà th dài ch tin bu n, là c u b t h n . Tôi và anh tôi c m hai đóa hoa h ng bên c a xe, đ n c u ra đ i. Xem b c u hí h ng l m. Không bi t c u có linh tính chi không. Khi đ n c u vào nhà, hai ông bà M c i, và vì l ch s , nói r ng : „Không đ n n i t , không đ n n i t“.

V a th y c u, thì nàng ti u th chó v y đuôi, m t sáng r ng r nhìn c u đ m đ u i và li m mép . C u thì t nh b , nh không th y ng i đ p tr c m t, c nhìn dáo dác và đ ng khép nép bên chân anh tôi . C u ng ng ch ng ? T ng c u e th n v i ng i l n, anh tôi bèn gi v đ i ra ngoài cho đôi tr t do làm ăn. Th y anh tôi b c ra, c u v i v ã cong đuôi ch y theo. Tôi m c u quay tr l i đ g n nàng ti u th chó đang làm đ i u b , mu n làm quen . Tôi vu t ve trên l ng c u chó, c u l i n m ch ng c ng ra nh ng nh o . Có ai đ h i v mà nh th n y bao gi ? Nàng chó thích thú đ n g n và hôn nh vào l ng c u, r i nàng li m trên m t c u . M t lúc sau, hai bên làm quen, hôn hít nhau t do tr c m t hai h . Nàng chó n m ép b ng xu ng, hai chân cào lia l a trên m t th m, kêu l l trong h ng, thân mình u n éo, m t nhìn c u đ m đ u i, r i đ a mông v h ng c u, nh thúc đ c , nh g i m i . Anh tôi th y c u t nh khô, ch ng làm ăn gì, b c mình m ng m t câu: ” Đúg là ngu nh chó. Không bi t cái chó gì c“ . Nh ng r i cu i cùng, m i vi c đ u êm xuôi, c u ban cho nàng ti u th chó hai l n n m a móc. Nàng ti u th chó xo n xít l y c u . Ông c M khen c u là bé ngoan (good boy). Xong cu c tình, c u đ ng th đ c, anh tôi xót con, mu n đ em c u v , s c u đ đây thì còn hao mòn thân xác h n n a . Ông bà c M đ ngh cho c u chó r m t tu n, anh tôi không ch u . Ti u th chó đ n bên c u thè l i i âu y m chăm sóc ch ng, li m lên m t, lên vai . C u th ng i đ ng yên l ng nhìn anh tôi nh đ h i . Khi anh tôi b c ra c a, c u vùng ch y theo, không thềm chia tay ng i đ p

CỜ U CHÓ

Tác Giả: TRÀM CÀ MAU

Thứ Tư, 08 Tháng 2 Năm 2012 08:07

chó, nàng chớ y theo chàng ra đờn tờn cớ a xe, cớ u nhớ y thớ c lên ghớ ngớ i, không thềm ngớ i nàng đang vớ y đuôi cuớ ng quýt . Anh tôi mớ ng :“ Bớ c tình đờn thớ kia à ? “. Sau đó, ông bà già vớ cớ a cớ u còn nhớ n nhe nhiớ u lờn, nhớ ng anh tôi thớ ng cớ u, sớ cớ u mớ t sớ c, hớ n qua năm sau cho chúng gớ p lờ i. Chớ ng tôi thì khuyên anh tôi cho cớ u đi rớ vài tháng cho sớ ng thân cớ u, mớ y khi cớ u đớ c cái hớ nh phúc yêu đớ ng, đớ i mà không tình yêu, thì cũng xem nhớ chớ t rớ i mà chớ a chôn vớ y.

Vớ mớ t tình, thì cớ u chó nhà tôi quớ thớ t tớ , nhớ ng vớ phớ ng diớ n thu phớ c lòng ngớ i, thu phớ c tình thớ ng, thì cớ u là thớ ng thớ ng. Cớ u đã thu phớ c tình thớ ng cớ a ba anh em chúng tôi cớ p kớ , dớ dàng, tài tình. Tôi nghiớ m ra, nớ u mình chân thành thớ ng yêu ai, thì tình thớ ng đớ c đáp lờ i ngay. Trong tình thớ ng cũng phớ i bày tớ ra bớ ng cớ chớ hàng ngày, chớ không phớ i thâm trớ m che dớ u bên trong . Che dớ u tình thớ ng, dớ bớ hiớ u lờ m là lờ nh nhớ t . Nhớ ng câu nói rớ t thớ ng cớ a nhớ ng kớ mớ i yêu nhau, nhớ ng không bao giớ chán tai ngớ i nghe, nhớ ng cớ chớ lờ p đi lờ p lờ i, nhớ ng vớ n làm ngớ i nhớ n vui thích và cớ m thớ y lòng lờ m áp .

Cớ u chó không bao giớ tranh đua vớ i ai, không ganh tớ , không trách móc, không giớ n hớ n ai trong gia đình . Ngay cớ khi chớ ng tôi vô tình dớ m lên đuôi cớ u, cớ u kêu la, bớ chớ y, nhớ ng ngay tớ c thì sau đó, cớ u vớ y đuôi, quên giớ n hớ n, quên đau. Thớ thì ai mà không thớ ng cho đớ c ?

Ngày xớ a, khi các cớ đớ đi thi bớ rớ t quay vớ nhà, thì chớ có con chó ra vớ y đuôi chào mớ ng mà thôi. Cớ ông đem so sánh, cớ bà bớ o rớ ng: „Con chó nó có thớ c khuya dớ y sớ m, tờn tờ o nuôi ông ăn hớ c đâu mà nó thớ y buớ n“. À thì ra loài chó còn là thớ quân tớ , không màng đờn bã công danh .

Loài chó, nhớ mớ i ngớ i biớ t, chớ có nghèo khó đói khớ đờn đâu, cũng không bao giớ bớ chớ . Trong lúc đó, con ngớ i, ngay cớ vớ chớ ng, khi sa cớ thớ t thớ còn có kớ bớ nhau, khi giàu sang có thớ thay chớ ng đớ i vớ . Cái tài chinh phớ c lòng ngớ i cớ a cớ u chó cho tôi bài hớ c quý báu. Tôi bớ t chớ c cớ u, bày tớ tình thớ ng vớ i chớ ng tôi. Thớ nh thớ ng tôi dứ đớ u vào ngớ c chớ ng thớ t lâu, hít thớ cái mùi thân thớ t, và đem hớ t cái âu yớ m tớ a ra trong mình, gớ ng truyớ n qua tớ m ngớ c lờ m áp cớ a chớ ng. Chớ ng tôi vuớ t ve trườ mớ n trên lờ ng, trên tóc tôi. Tôi có cớ m giác nhớ thớ i mớ i biớ t nhau, mớ i quen, mớ i thớ ng nhau. Sung sớ ng hớ nh phúc tràn đầy .Tôi cũng bớ t chớ c cớ u chó, cho tình thớ ng đi mà không đòi hớ i, không trách móc, không giớ n hớ n. Tôi bớ ng thớ y nhớ n lờ i đớ c tình

C U CHÓ

Tác Giả: TRÀM CÀ MAU

Thứ Tư, 08 Tháng 2 Năm 2012 08:07

th ng nhi u vô t n. H nh phúc trong gia đình tràn đ y nh n c tri u dâng. Ch ng tôi cũng c m nh n đ c nh ng thay đ i trong gia đình, nh ng vui s ng, nh ng m êm, nh ng an bình. Tôi th m c m n c u chó, đã cho tôi bài h c vun x i tình th ng tuy t v i, mà sách v ch là th lý thuy t sông, nh n c ch y qua c u, nh nh hình nhìn xuyên qua c a s con tàu .Bài h c c a c u chó th c ti n, t n m t, đ n s , nh ng hi u qu vô cùng. Bấy gi tôi m i nghi m ra, t i sao nh ng cao th võ lâm th i x a, nhìn đ ng tác chi n đ u c a loài v t mà b t ch c, sáng ch ra các chiêu th c nh h u quy n, h quy n, xà quy n v.v... Có cái khôn ngoan và sinh ho t c a gi ng thú cũng có r t nhi u đ u đáng cho con ng i h c h i .

C u chó nhà tôi, và c h hàng nhà chó g n kh p n i trên th gi i, (tr các n c t x ng là xã h i ch nghĩa) ch ng c n lao đ ng m t nh c chi c , mà i có đ i s ng m no, c m b ng n c r t, ch ng h nghĩ đ n sinh k , không s th tr ng ch ng khoán tr i s t, không c n bi t đ n ch s Dow Jones, Nasdaq m i ngày, không c n bi t đ n chu k kinh t thăng tr m, suy thoái, cũng không c n lo, c n bi t đ n nh ng chính sách đ i ngo i đ i n i c a chính ph , c phè cánh ra mà đ c th ng yêu, c ng chịu , b o b c, an nhàn. Có nh ng ng i giàu b c t , có k quy n uy ng t tr i, danh v ng ngút ngàn, cũng không mua, không có đ c cái an nhàn sung s ng h nh phúc c a c u, trong lúc c u không có m t đ ng xu l n l ng, không có m t ch ng m c ngân hàng, không m t t h u nào c . C u v n th t h c, mù ch , ch ng h bi t đ n m t trang sách h c làm ng i, m t ch trong sách thánh hi n, mà c u sành tâm lý, bi t cách lung l c lòng ng i hi u qu . Toàn c gia đình tôi đem h t tình th ng ra mà h u h đ i c u.

Ban đ u, ch ng tôi g i c u chó b ng nó, v i thái đ mi t th , xem th ng. Nh ng khi b c u chinh ph c, b t đ u th ng yêu, thì g i là em no ù. Đ n khi c m cái tài, cái đ c c a c u, thì g i b ng c u chó. Sau đó, anh th y h c đ c c a c u nhi u đ u hay, , b ích, hi u nghi m, làm cho gia đình h nh phúc h n, làm cho m i ng i chung quanh th ng m n nhau h n, thì bèn tôn s , kêu c u b ng ông th y. R i anh nghi m ra, nh ng đ u h c h i t c u có th còn đúng, còn có giá tr muôn đ i, thì anh nâng c u lên là „ ông th y .

M t hôm đi ch v , tôi th y sau v n khói um mù, ch ng tôi v a đi v a nh y nhót quanh m t cái thùng s t a nghi ngút, nh dáng múa c a ng i da đ đang hành l . Theo sau là c u chó v y đuôi ch y loăng quăng. Th nh tho ng anh quay i v i c u chó m y cái và g i c u là ngài . C u th ngây v y đuôi g c g c đ u chí thú, kêu trong c h ng. Tôi nhìn vào thùng xem ch ng tôi đ t gì, thì th y c m y ch c cu n sách tri t lý đang cháy . Nào là Kh ng t , M nh t , Lão t , Trang T , Platon, Descarte, Hegel, Jean Paul Sartre... và c m y ch c cu n sách thu c lo i nh c đ u khác n a. Toàn là lo i sách tri t h c đông tây kim c mà th ng ngày anh quý nh vàng ròng, trân tr ng đ i gi . Tôi v n không l gì v i hành đ ng đôi khi g n đ c a ch ng, vì anh b nhi m n ng các t t ng tri t lý, đ o giá . Nh ng hôm nay tôi ng c nhiên, không hi u

C U CHÓ

Tác Giả: TRÀM CÀ MAU

Thứ Tư, 08 Tháng 2 Năm 2012 08:07

t i sao anh đem nh ng cu n sách quý báu đó ra h a thiêu và tôn c u chó lên ch c ngài . Tôi h i lý do. Anh đáp r ng :” M y ch c cu n sách tri t h c đông tây kim c n y, ch ng ích l i thi t th c chi cho h nh phúc gia đình, cho cu c s ng nhân sinh b ng cái tri t lý tình th ng chân th t c a ngài chó đây. Ngài là m t b c tuy t khôn, đ i trí. Loài ng i th ng kiêu hãnh t ng mình khôn ngoan nh t, nh ng bi t đâu loài chó nó c i cho th i đ u . Khôn h n sao ph i lao đ ng c c kh đ cung ph ng, th ng yêu, ph c v k ăn r i n m không? Loài chó ch ban cho loài ng i chút tình th ng thôi, r i phè ra mà sung s ng m t đ i. Th thì ai khôn h n ai ?” Ch ng tôi xá thêm c u chó m y cái cung kính l m . Bao nhiêu sách tri t lý đ u thiêu thành tro b i, tàn bay l t .